

Telkek, házak az árvízkárosultaknak

Rendkívül gyorsan, az igény bejelentésétől számított két hónapon belül megkaphatják új otthonuk kulcsait, tehát még a hidegek beállta előtt fedél alá juthatnak azok a Békés megyei árvíz- és belvízkárosultak, akik házgári termékekből tervezett családi ház felépítésére adnak megbízást az építőknél. Ezt eredményezi az a széles körű összefogás, amellyel számos vállalat fejlesztette ki a segítőkészségét a károsultak iránt.

A paneles családi házak terveit a házgárral rendelkező miskolci, debreceni és szegedi ÉVM-vállalat dolgozta ki. Összesen 30 változatot készítettek különböző alaprajzi beosztással, homlokzattal, beépíthető padlással. Valamennyi megoldás lehetővé teszi, hogy később hozzáépítéssel bővíthessék az épületet. A kulcsadással beköltözhető és fűthető, a konyhában és legalább egy szobában lakható, továbbá villanyal — s ahol elhálózott van — falikkal villázott, nem teljesen kész lakást kapnak a károsultak. Az építők munkája gyorsabb,

„befér” a kéthónapos határidőbe. Az előzetes számítások szerint így módon négyzetméterenként 7000 forint körül lesz a paneles családi ház költsége, amelynek túlnyomórészt azonban a kedvezményes OTP-kölcsön fedezi.

A házhelyekről, telekről a tanácsok gondoskodtak állami tartalekterületekből és kisajátítással. A Városépítési Tudományos Tervező Intézet szakemberei pedig most fejleszték be e területek rendezési terveinek elkészítését. Így az ár- és belvíztől romba döntött tanyák nagy részéről kitelepültek kedvező körülmények között, jól ellátott településeken rakhatnak családi házakat.

Országos mozgalom bontakozott ki a belvízzel és árvízzel sújtott megyék károsultjainak építőanyag-ellátása érdekében is. Az építőanyaggyárak a TÜZEP-pel együttműködve soron kívül és terven felül szállított anyagokkal, szerkezetekkel feltöltötték az érintett megyék TÜZEP-telepeit.

(MTI)

Konferencia

A kóronctant és a kórszövettant magában foglaló orvostudományi terület a patológia elméleti és gyakorlati művelői, mintegy 400 nemzetközi hírű szaktekinélve vesz részt a *Pathológusok Világszervezetének hétfői Budapesten megkezdődött konferenciáján*. A napi klinikai gyógyászat minden ágával szorosan összefüggő *patológia alap- és alkalmazott kutatásainak* — részben Magyarországon elért, illetve kidolgozott — *új eredményeit és módszereit tekintik át*.

A háromnapos tanácskozás nyitóülésén részt vett és üdvözölte a megjelenteket dr. Shultheisz Emil egészségügyi miniszter és dr. Szentágothai János, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke.

A kongresszus kapcsán dr. Jellinek Harry, a Magyar Pathológusok Társaságának elnöke elmondta, hogy a pathológusok két évenként ismétlődő kongresszusai az orvostudományok szinte egészét, a klinikum minden szakágát felölelik. A budapesti tanácskozás szerteágazó témakörébe tartoznak a gyomor, a bél, a szív, az érrendszer, valamint a máj, a vérképző szervek, a hasnyálmirigy és az emlő betegségei. Az új diagnosztikus eljárások közül az elektronmikroszkópiával egész napos előadássorozaton foglalkoznak.

A munkapadtól a vezérigazgatóig (2.)

A felaprózott felelősség

A túlszabályozott vállalati belső irányítási rendszer nemcsak azért veszteségforrás, mert túl sok szint épül be a végrehajtási és a felelős, egyszemélyi irányító közé, ami feleslegesen és értelmetlenül elnyújtja — és persze torzízza is — az információáramlás menetét, késleltetve, zavarva a döntések, intézkedések megszületését: abból is sok kedvezőtlen jelenség adódik, hogy ez a túlbujánzott mechanizmus (nemcsak „függőlegesen”), vízszintesen is károsan terebélyesedett.

1

Míg korábban a beruházások előkészítésével általában a beruházási, vagy a műszaki osztályokon foglalkozott egy-két ember, egyes trösztöknél a beruházási és műszaki főosztályok mellett a beruházásokat előkészítő főosztály is létezik. E 3 osztály, főosztályokkal, csoportjaikkal egyetemben most együttesen igyekszik intézni egy-egy beruházás ügyeit. Csakhogy most már sok idő és energia megy el azzal is, hogy a munkát egymás közt is koordinálniuk kell. Leveleznek, véleményeznek, jelentéseket gyártanak egymásnak is. Sokfelé, a vállalati belső levélforgalom ma már vetelel a killes levelezés méreteivel.

Az említett osztályok — hisz nagyjából közös a feladatuk — egyeztető értekezletek sorával próbálják rendszeresen tisztázni egymás között, hogy ki mit is csinál, milyen rendelkezést adott ki, vagy von vissza, ki adott, mire megbízást stb. Minderre persze most már szükség is van, hiszen még e szükségképpen nagyra nőtt belső koordináció mellett is meg-esik, hogy a végrehajtók a központ egyes főosztályainak ellentmondó intézkedéseivel is birkózni kényse-

rülnek. (Lám, Parkinson igazsága: a fent említett három főosztály már majdnem teljesen ellátja egymást munkával.)

2

Most mindez nemcsak azért baj, mert így az ügyintézés mindenütt lassabbá vált, mint akár pár évvel ezelőtt, hanem, mert ez a „terebélyesedés” magával hozott egy széles körű véleményezési gyakorlatot is. Az egyes főosztályok döntés előtt körbe küldik javaslataikat, a felelősség azonban mindenképpen megoszlik, elaprózik.

Az említett beruházásokat előkészítő főosztály például döntés előtt egy-egy javaslatát öt főosztálynak küldi el: a beruházási és műszaki főosztály mellett a pénzügyi, a tervezési és a közgazdasági főosztályra is. Ezek után, ha baj van, kit lehet egyértelműen, egyszemélyben felelősségre vonni? Vagy: kit lehet egyértelműen, igazságosan megjutalmazni, ha valami igen jól sikerült? E rendszer tehát valójában megköti a vezetés kezét is: nem tud igazán mélyrehatóan ellenőrizni nem lát bele, az osztályok működésébe, nem látja tisztán ki dolgozik, ki nem, mennyi a munka az adott területen, és így tovább. Ráadásul ebben a túlméretezett szervezetben, a rendkívül bonyolult fölé- és alárendeltségi viszonyok szövevényében nem is lehet másképp dolgozni, csak bürokratikus: rengeteg „papírt” gyártva és fogyasztva, kínosan ragaszkodva a rendtartáshoz, a hatáskörökhöz, a központilag jóváhagyott belső ügyrendhez, utasításhoz. E helyzetben szinte automatikusan kitermelődnek a vállalati érdekek végsősorban összeegyeztethetetlen külön csoportérdekkei is.

3

Egy nagyvállalat vidéki telephelyén az egyik laboratóriumba két évvel ezelőtt egy nagytértű külföldi mérőműszer került. Ennek javításához az országban csak egyetlen ember értett, a berendezés gyártójának megbízta. Ha a műszer elromlott, akkor, mint általában a vállalatnál valamennyi berendezés javítását az elrendelt ügyvitel szerint kellett intézni. A laboratórium vezetője írásban kérte a telephely vezetőjét a javítás megrendelésére, ezt a vezető to-

vábbította a központi TMK-nak. Onnan pár nap múlva leutazott valaki, megnézte, mi a baj, majd ennek alapján a javítást „beütemezték” a nem tervezett javítások közé. Ezután, az egyszerű műszereknél, a javítás 2-3 hét múlva meg is történt.

A szóbanforgó speciális műszer javítására viszont a központi TMK korábban már többször is hiába vállalkozott: két három hónap után végül mindig ki kellett hívni a gyártó cég megbízottját. Ezért, amikor ez a berendezés harmadszor romlott el, kezelője kapta magát, s felhívta a külföldi cég megbízott szakemberét, s ennek nyomán a műszer három nap múlva már újra működött.

Közben elindította a belső ügymenetet is, a papírok azonban a vállalaton belül lassabban jöttek-mentek, mint ahogy az érdemi munka megtörtént. A kezelő fegyelmit kapott. Tudnillik a TMK nyilatkozata után, miszerint a műszer nem tudják megjavítani, a technológiai főosztály engedélyre kell ahhoz, hogy a kereskedelmi főosztály a külső javítóval felvegye a kapcsolatot. E rendtartás miatt tartott korábban mindig 90-120 napig az, ami valójában 3 nap alatt elintézhető volt.

Ebben az esetben az is meglepő, (moha gyakori), hogy a telephely vezetőjének nincs joga a termelés zavaratlansága érdekében külső embertől is megrendelni az ilyenfajta javításokat. Nem élvezi az ehhez szükséges bizalmat. De meglepő az is, hogy az adminisztráció egy pillanatig sem gondolt arra, hogy a gyorsan intézkedő kezelő egyáltalán nem felelősségrevonást, hanem dícséretet érdemel azért, mert a korábbi tapasztalatok alapján a hosszas levelezés helyett az egyetlen józan megoldást választotta.

Lám: helyenként esetleg nemcsak a hátráltatja az érdemi munkát, hogy a végrehajtás és a döntés közé túl sok lépcső került, hanem, hogy ebben a szervezetben az érdekek is könnyen elkülönülnek egymástól: hiszen itt végül is csupán a javítást engedélyező osztályok jogkörén esett csorba, a vállalat pedig jól járt. A fegyelmit mégis megkapta az, aki ésszerűen cselekedett. Rendnek kell lenni. És nemcsak azért, mert az hasznos a vállalatnak, hanem mert ez ad munkát a szervezetnek.

Gerencsér Ferenc

(Következik:)

A túlszabályozás dőlőbájai)

Búza és kukorica

Első díjas szegedi fajták

Két fajtának pályázott, és mindegyikkel első díjat nyert az Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás-on a szegedi központi Gabonatermesztési Kutató Intézet. A nemesítők akkor elégedettek a legjobban, amikor köztermesztésre engedélyezik új fajtájukat, de természetesen súlya van egy ilyen külön elismerésnek is. Két nemesítőt, dr. Erdői Pétert és dr. Németh Jánost kértük meg, hogy mutassa be a két kutatócsoport munkájának eredményét, a GK—Szeged néven ismert búzát, és a szegedi MSC 515 jelű kukoricát.

pedig sokszor megy a jó minőség rovására. A díjat nyert szegedi fajta jéherjertartalma magas — 15 százalék —, és a nálunk termesztett fajták sorában az első között van a benne lévő keményítő miatt is. Korán ér, a szárazságot jól tűri, a gombabetegségeket elviseli. Bár takarmánybúzáknak számít hivatalosan, idén arra kérték a kutatók a termelőket, átadás előtt vizsgáltsák meg, mert a termesztési körülményektől függően a kenyérgabona minőségét is megüti.

Takarmánybúzáról van szó, és takarmány a kukorica is, értékrendet a kettő között nehéz lenne fölállítani, a belénk rögződött szimpátia mégis a búzát állítja előre.

Jó pár gazdaságban idén 70-80 mázsa között termelt, kis parcelláról pedig 110 mázst is takarítottak már be. Az új búza legfőbb jó tulajdonsága tehát, hogy bőven termő. Erősen mellette szól az az adottsága, hogy szára szilárd, szeleknek-viharoknak jobban ellenáll, kevésbé fenyeget az a veszély, hogy aratási veszteség éri. A kereszteléshez mediterrán jellegű fajtákat is felhasználhat, a fagyra tehát érzékeny, de regenerálódó képessége nagy, a károkat kiheveri. Igényes növény, a kutatók által előírt termelési eljárásokat érdemes pontosan betartani. Meghálálja, ha 3,5-4 mázsa hatványagú műtrágyát kap.

A búzatermesztők arany szabályai közé tartozik, hogy nem számíthat jó termésre, aki októberben földbe nem veti a magot. Ezzel a fajtával nem kell nagyon sietniök, a hónap vége is megfelelő időpont még. Azért fontos ez a tulajdonsága, mert szinte minden gazdaságban vetnek kukorica után búzát, a kukorica betakarítása pedig sokszor elhúzódik. A mezőgazdászok számolták, melyik fajta vethető búza után. A GK—Szeged önmaga után is vethető, két egymást követő évben is termelhető ugyanabban a földben.

Első helyen a bő termést említettük, ez a tulajdonság

A kukoricához értő szakemberek a névben szereplő számból sok mindenre tudnak következtetni. Az MSC 515-ről azt tartják a kutatók, hogy az ötszázados sorozatban a legjobban termő fajta, de korábban ér, mint ahogy a számból következzék. Nagy előnye, hogy érés közben könnyen meg szabadul fölösleges nedvességétől, szárítása is kevesebb üzemanyagot kíván. Hidegtűrőből jól vizsgázott, az idei hűvös nyár veszteségeket nem okozott ennél a fajtánál. Üzemi táblákon 80-100 mázst is képes teremni, kisparcellás kísérletekben 120-140 mázst is följegyeztek már.

Két amerikai és a Fleischmann által nemesített mezőhegyesi fajtából állították elő. Nyolc év következetes munkája hozta a jó eredményt. „KARRIERJE” jellemző, hogy két évvel ezelőtt ismerték el új fajtaként, és ebben az évben már 1200 tonna vetőmagot kértek belőle a termelők. Körülbelül 65 ezer hektárra elég ez a mennyiség. *Állja a versenyt*, pedig igen előnyös adottságokkal rendelkező amerikai, francia és jugoszláv fajták szorítják. A szegedi kutatók véleménye szerint genetikai alkatával út el versenytársaitól: alkalmazkodó képessége jobb, termése tehát biztosabb.

A búzánál említettük, mekkora előny, ha később is lehet vetni, a kukoricánál inkább a vetés kezdete a kritikus időpont. Aki korán akar vetni, számolnia kell azzal, hogy hideg a talaj, a késés viszont más hátránnyal jár. A vetési időszak legelején elvethetik

ezt a kukoricát, kisebb lehelések nem tesznek kárt benne. Kevesen tudják, a mostani termelési eljárások szerint milyen sűrű lehet a kukorica, ennél a fajtánál azt mondják a kutatók, az a legjobb, ha egy hektáron 50-55 ezer tő terem. Őrzi a mezőhegyesi őt tulajdonságait, elsősorban Bács-, Békés és Csongrád megye gazdaságainak ajánlják.

H. D.

Köszöntés

Somogyi Károlyné felvétele

Képünkön (balról jobbra): Török József, az ünnepelt és dr. Koncz János

Balázs Pált, a munkásmozgalom régi harcosát 80. születésnapja alkalmából tegnap, hétfőn délelőtt hivatalában fogadta és köszöntötte Török József, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára. Ebből az alkalomból dr. Koncz János, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának titkára átadta a megyei pártbizottság üdvözlő levelét, ajánlédát, és vörös szegfűcsokrot az ünnepeltnek, aki idős kora ellenére jó egészségnek örvend. Szeretettel szölt a vele való társadalmi gondoskodásról, lányairól, unokáiról, sőt dédunokáiról.

Balázs Pál a Viharsarokban, Szarvason született szegényparaszt családban. Férfiszabó mesterséget tanult, s mint a munkásdalkör tagja került közel a munkásmozgalomhoz, 1918-ban. A pártnak 1931 óta tagja. 1919-ben a magyar Vörös Hadsereg tagja, és részt vett súlyos harcokban, majd fogságba került. A múlt rendszerben hátrányos helyzetbe sorolták. Nem volt szavazati joga és nem kapott iparendélyt. A felszabadulás után, 1944 októberében az MKP alapító tagja Kondoroson. Ugyanott volt községi bíró, majd tanácselnök. Nyugdíjas, a tápéi körzeti pártalapszervezet tagja. Nyugdíjas évei kiegyensúlyozottak. A Szocialista Hazáért Erdemrend, a Tanácsköztársasági Emlékérem és a Felszabadulási Jubileumi Emlékérem tulajdonosa.

Sikeres akció — autósoknak

Jól jártak, akik éltek a felkínált lehetőséggel, s az elmúlt hét végén, szombaton vagy vasárnap rászántak néhány órát arra, hogy gépkocsijuk műszaki állapotát megvizsgáltsák a Tolbuhin sugárirányú AFIT-szervizben. Jól jártak, mert hosszadalmas sorbanállás, sőt előjegyzés nélkül kerültek sorra a motordiagnosztikai vagy a futóművizsgálatban használatos műszereknél, a szén-monoxid-mérőnél. S amiért máskor fizetniük kellett volna, most elég volt a köszönet.

A szerviz tíz-tíz szerelője ugyanis kommunista műszakban vállalta az ingyenes műszaki vizsgálatot. Tapasztalataik szerint az autósok általában öt-öt óráig tartó karitottak meg maguknak s még hasznos hoztak a vállalatnak is. Nem csupán az-

al, hogy a sikeres vizsgát is feltöltötték a gépjárművek gazdái vizsgálati ellenében igazolást kaptak, hanem azáltal is, hogy ez az akció kedveltebbé tette a javítóműhelyt, feltehetően növelte a majdani törzsvendégek számát.

A kommunista műszak tiszta hasznát a vállalati lakásépítési alap támogatására ajánlották fel a szerviz dolgozói, a haszon így is mérhető. Meg persze azzal is, hogy a 93 vizsgálatra bemutatott autók közül néhány olyat is „kiszúrték”, amelynek futóműve veszélyesen hibás, a fékberendezése „féloldalas” volt. Negyvenegyen takaríthatják meg a kötelező műszaki vizsgával járó utatánajrást a hibátlannak talált gépkocsikat ugyanis is vizsgáztatták a kommunista műszak alatt a szerviz dolgozói.